

Lesní úlovky a co s nimi

Les obklopuje člověka odjakživa. Lovil tady miliony let zvěř, sbíral lesní plody, dřevem živil oheň a vyráběl z něj nástroje. Dnes už na těchto darech není náš život zcela závislý. Pro lesní plody i dřevo na topení si však za určitých podmínek stále můžeme do českého lesa chodit, ať je soukromý či státní.

Rozhodně by za námi ale neměla zůstat spoušť. **Sběr lesního bohatství má svá přísná pravidla.** Omezení vstupu platí pro místa, kde se provádí těžba či manipulace dřeva, a do oblastí oplocených a označených zákazem vstupu. Tučná pokuta hrozí i při sběru lesních plodin ve vojenských lesích a národních parcích.

Houby

Rostou! Toto zaklínadlo se rozšíří jako lavina a Češi rychle míří do lesa.

Houby sbíráme, protože je nejen zážitkem je v lese hledat a nacházet, ale také pro jejich vynikající chuť a aroma. Čerstvé houby obsahují až 95 % vody a mají nízkou energetickou hodnotu, přesto je jejich výživná hodnota vysoká. Obsahují cukry, bílkoviny, aminokyseliny, minerály, vitamíny a stopové prvky.

Je však také pravda, že houby vstřebávají z okolní půdy a ovzduší nežádoucí prvky, jako je arzén, rtuť a olovo. Proto houby nesbíráme v místech, kde by v půdě mohl být vyšší výskyt těchto prvků, tedy poblíž komunikací, průmyslových podniků, elektráren a podobně.

Samozřejmě **sbíráme jen dobře vyvinuté, zdravé a čerstvé plodnice druhů, které dobře známe.** Neznalost nebo záměna hub se nevyplácí, riskujeme totiž otravu. K nejčastějším houbařským omylům patří záměna růžovky s muchomůrkou tygrovanou, která je fatální.

Houbu ze země opatrně vytáhneme i s podhoubím a místo, kde rostla, pečlivě zakryjeme třeba mechem

, aby nevyschlo. Pouze tak může ze země vyrůst nová houba.

Pokud totiž houby uřízneme u země, zbytek nohy začne uhnívat a hniloba se nakonec dotkne i podhoubí, takže už tam houba nevyroste.

Nasbírané houby můžeme uvařit, zavařit, nasušit, podarovat svými úlovky své příbuzné a známé. Prodávat je ale jen tak jednoduše nelze. Prodejce musí být držitelem osvědčení, které prokazuje odbornou způsobilost. Může také nabízet jen některé druhy a prodávat je pod správným českým názvem. Inspektoři Státní zemědělské a potravinářské inspekce kontrolují jak bezpečnost, tak i kvalitu prodáváných hub a ten, kdo požadavky nesplňuje, by mohl dostat tučnou pokutu.

Borůvky, lesní jahody, maliny, ostružiny, brusinky

Při sběru bobulí platí obdobná pravidla jako při sběru hub, tedy sběr pouze pro vlastní spotřebu.

Velký nešvar je trhání borůvek speciálním hřebenem. Ono je dost smutné, že česači porost podupávají, ale použití hřebenu ničí keřiky oškubáváním listů a vytrháváním rostliny ze země i s kořínky. Navíc se ve sběrné nádobě hřebenu objevují i borůvky, které nejsou zralé – ty pak česač vyhodí. Není to další škoda?

Smutní jsou v českém severním pohraničí. Tam dochází k nájezdům organizovaných česačů. Copak pro vlastní spotřebu potřebují tři vrchovaté košíky borůvek? Samozřejmě že ne, prodávají je.

Kdokoli však chce natrhané lesní ovoce prodávat, měl by být schopen doložit, jakým způsobem je nabyt. Legální je prodej jen v případě, že jste sami majiteli lesa nebo s ním máte o sběru a následném prodeji uzavřenou smlouvu, kterou můžete kontrole předložit. Hřišníci se vystavují až pětitisícové pokutě.

A co ještě nesmíme?

Chcete si na své zahradě udělat živý plot z lesních stromů a nechcete utrácet za sazenice? Myslíte, že si sazenice vyryjete v lese? Tak to se také nesmí. **Zakázáno je rovněž odnášet mech a lesní půdu**, tak zvanou hrabanku. Mohli bychom narušit vodní systém lesa. To je v současných horkých a suchých letech velké nebezpečí.

A pokud byste chtěli před Vánoci vylézt na strom, abyste si natrhali jmelí, nedělejte to. Jednak riskujete pád ze stromu, jednak pokutu, která není zrovna malá.

Dřevo

Ať chceme nebo ne, topná sezóna se blíží a topivo je čím dál dražší. Hodilo by se tedy nadělat si na zimu zásobu dřeva. Ale to také není možné jen tak. **Lesní zákon jasně říká, že každý si může sbírat pro svoji potřebu pouze suchou, na zemi ležící klest.**

Klestím se myslí větve do sedmi centimetrů v průměru. Pokud odvezeme dříví nad tento průměr, jde už o krádež. Krádeží dřeva v posledních letech bohužel přibývá. Mizí celé skládky poražených stromů.

Lesy České republiky proto využívají fotopasti, v některých lokalitách vkládají do uložených klád čipy a v případě krádeže jsou schopny sledovat jejich polohu.

Pokud policisté pachatele dopadnou, hrozí mu za trestný čin krádeže trest odnětí svobody až na dva roky. V případě, že se bude jednat o organizovanou skupinu či újma na majetku bude enormně vysoká, může se pobyt ve vězení protáhnout až na deset let.

Existuje však i legální cesta, jak si přijít do lesa pro levné dříví. Domluvit se se správcem lesa.Ten, v případě, že je to možné, určí, které stromy může žadatel za určitý poplatek pokácet, nařezat a odvézt si domů.

Mimochodem, častým porušením zákona je samotný vjezd motorových vozidel do lesního porostu. Tedy i na lesní cestu, která je využívána pro práce v lese.